Ο άγιος Νικόλαος, διαλαλητής μας προς τον Θεόν († Αρχ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης, Προηγούμενος Ι. Μ. Σίμωνος Πέτρας)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 19 Μαΐου, 2021

Ομιλία του Προηγουμένου τής Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας Αρχιμ. π. Αιμιλιανού εις την Τράπεζαν της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου κατά την πανήγυριν της μετακομιδής τού ιερού λειψάνου τού Αγίου Νικολάου (20 Μαΐου 1986).

Τον πολύ προσφιλή μου και τιμιώτατον Γέροντά σας, διά τα καλά λόγια που είπε δι' ημάς και τας ευχάς, τας οποίας μας έδωσε, ακόμη δε διά την θαυμασίαν αυτήν ευκαιρίαν που μου εχάρισε, να είμαι σήμερα μαζί σας, και μάλιστα σε μιαν ατμό-σφαιραν καθαρώς καλογερικήν και οικείαν, θερμώς τον ευχαριστώ εκ καρδίας.

Πολύ συνεκινήθην και εχάρην, πολύ μας ήρεσεν όλη σας η αναστροφή και η αγρυπνία σας, η αντοχή σας και η στάσις σας, γενικώς, μέχρι την τελευταίαν λεπτομέρειαν, την καθαρότητα, την υποδοχήν σας και όσα δεν βλέπομεν ημείς, τα βλέπει όμως ο Θεός. Συμμετέσχομεν εις την ιδικήν σας αυτήν χαράν, που είναι χαρά τής Εκκλησίας, μετέχοντες δε, διπλασιάζομεν και την ιδικήν μας χαράν.

Ακόμη είμαι συγκεκινημένος, όπως ελέγαμεν και εχθές, διότι, όλοι το ενοιώθαμεν, ήτο μαζί μας την νύκτα **ο άγιος Νικόλαος**. Τον εζήσαμεν απόψε. Όχι μόνον αι υμνογραφίαι και τα αναγνώσματα μας ωμίλησαν και διελάλησαν περί αυτού, αλλά και **ο ίδιος υπήρξεν ένας διαλαλητής τής αγάπης, του ελέους, της δυνάμεως, της δόξης τού Θεού**. Ένας, ο οποίος δεν άφησε ούτε τον ουρανόν ασυγκίνητον, ούτε κανένα κομμάτι τής γης. Γιορτάζομε τον Άγιον, **προσκυνούμεν και το τίμιον Λείψανον, το οποίον εσώθη τότε με την ανακομιδήν του** . Και, ναι μεν πικραθήκαμε, διότι από την Ανατολήν έφυγε εις την Δύσιν, αλλά όμως διεσώθη. Θα το είχαν κατασπαράξει, ίσως, ή θα το είχαν χωνιάσει κάπου, θα το είχαν κάψει οι Ισμαηλίται, κατά το συναξάρι, και ό,τι άλλο θα ημπορούσε να πάθη. Αυτός, λοιπόν, μας συνήγαγε όλους, και συνάγει περί εαυτόν, μάλλον γύρω από τον Χριστόν, Ανατολήν και Δύσιν.

Συζητούσαμε χθες δια την μεταφοράν τής Ορθοδοξίας και του φωτός από την Ανατολήν προς την Δύσιν, που πραγματοποιείται εις τας ημέρας μας. Να, όμως, που προηγήθηκε, πολύ - πολύ ενωρίτερα, ο άγιος Νικόλαος. Εν Ανατολή ποιμάνας ζων τα πνευματικά του τέκνα και συνεχίζων διά των προσευχών του να ποιμαίνη τους

πιστούς, ο άγιος Νικόλαος, εδέχθη και απεφάσισε να αναχωρήση εντεύθεν, να μεταφέρη το ιερόν σκήνός του εις την Δύσιν, **εις το Μπάρι, όπου εισέτι διαφυλάσσονται τα άγια και τίμια λείψανα, τα οποία και μυροβλύζουν**.

Άθελα μάς έρχεται εις τον νουν μας ο λόγος τού Κυρίου: «*εν τη οικία τού Πατρός μου μοναί πολλαί εισίν*». Δεν λέγει «εις την βασιλείαν των Ουρανών» αλλά «εν τη οικία τού Πατρός μου». Μέσα εις το εν, την οικίαν, είναι πολλά, «πολλαί μοναί».**Γη και ουρανός είναι το εν, η αγία Εκκλησία**. Ανατολή και Δύσις συγκεντρώνονται μέσα εις αυτό το Σώμα τού Χριστού που το εχάρισεν ο άναρχος Πατήρ εις τον συνάναρχον Υιόν Του. Το Σώμα αυτό το έδωκε και εις ημάς, ώστε, τω όντι, σώμα μας να είναι το Σώμα τού Χριστού. Έλαθεν από ημάς και ελάβομεν εκ του πληρώματός Του. Είμεθα, λοιπόν, ένας οίκος άπαντες, Ανατολή και Δύσις, είναι μοναί επί της γης, και εν ουρανοίς είναι πολλαί άλλαι μοναί.

Ο άγιος με τας θαυματουργίας του και με την ζωήν του διελάλησεν, όπως είπαμε, την δύναμιν και την πολυποίκιλον σοφίαν και το έλεος του Κυρίου. Είναι παγκόσμιος Άγιος και παντού οπτάνεται, μέσα εις τους στροβίλους τής ξηράς και τας θυέλλας τής θαλάσσης. Οι άνθρωποι Τον αναγνωρίζουν ευθύς. Εις το πρόσωπον και εις την εμφάνισιν είναι γνωστότατος εις όλον τον κόσμον, εις τους Ορθοδόξους, ακόμη και εις αλλοεθνείς και αλλοδόξους. **Ο άγιος Νικόλαος εν πάση οδύνη, περιστάσει και ανάγκη, και εις αφεγγείς ημέρας και μέσα εις φρικώδεις νύκτας, έκανε και συνεχίζει να επιτελή το έργον του, την φανέρωσιν του αοράτως ενεργούντος δι' αυτού Θεού**.

Και όλα αυτά μας τα θέτει ενώπιόν μας, ως εν μυστικόν βίωμα και αγαλλίασιν,**η ανακομιδή τού ιερού λειψάνου** τού Μυρέως πολυφιλήτου Αγίου μας. Το ιερόν Λείψανόν του αφήνει μίαν βαθείαν μαρτυρίαν μέσα μας. Ηξεύρομεν διατί το αγαπώμεν, διατί συγκινούμεθα, γνωρίζομεν διατί το προσκυνούμεν. Είναι το σκήνωμα του Αγίου, αλλά ταυτοχρόνως είναι και το σκήνωμα του Θεού, είναι **σκήνωμα του Αγίου Πνεύματος**, που δεν το εγκαταλείπει, παρ' ό,τι η ψυχή έχει αποχωρισθή από αυτό το ένθεον κορμί, το σεπτόν Λείψανον. Η ψυχή έφυγε εις τους κόλπους τού ουρανίου Πατρός, αλλά το εν αυτώ κατασκήνωσαν Πνεύμα Άγιον μένει ανεκφοίτητον, αχώριστον, αδιαίρετον πλέον, θα ελέγαμεν, χωρίς όμως να ταυτίζεται με αυτό το σώμα τού Αγίου. Είναι, λοιπόν, το Λείψανον αυτός ο Άγιος, φέρον την χάριν τού Αγίου Πνεύματος, και, εντεύθεν, **το εν ομιλεί διά τον άλλον. Ο Θεός ομιλεί διά τον Άγιον και μας τον ενθέτει εις τας καρδίας μας, αλλά και ο Άγιος μας ομιλεί διά τον Θεόν και μας τον φέρει τόσον εγγύς μας, όσο κοντά μας είναι το Λείψανον,** όσο το χαρήκαμε και το ακουμπήσαμεν εις τα χείλη μας, σήμερα, που το προσκυνούσαμε κατά την νύκτα.

Αυτά εσκεπτόμουν την νύκτα, ενθυμούμενος και το ψαλμικόν: «*Ημέρας εντελείται Κύριος το έλεος αυτού και νυκτός δηλώσει' παρ' εμοί προσευχή τω Θεώ τής ζωής*

μου». Δηλαδή ο Θεός το έλεός Του μας το εξαποστέλλει την ημέραν, και την νύκτα κάνει τις δηλώσεις Του βαθειά μέσα εις την καρδιά μας, όταν η νύκτα μας είναι προσευχή τω Θεώ τής ζωής μας, ότε τις αποκαλύψεις τις φανερώνει προσωπικώς εις ημάς. Την μεν ημέραν μας γεμίζει με τα αγαθά του, διά να ημπορούμε να σκεπτώμεθα και να έχωμεν κάποιες αδρές αποδείξεις τής παρουσίας Του' την δε νύκτα μάς δηλοί, μας αποκαλύπτει δι' οιουδήποτε μυστικού τρόπου την Θεότητά Του, την δόξαν Του, την αγιότητα, την Θεολογικήν Του κοινωνίαν εν τοις τρισίν αυτού Προσώποις, όπως ζήσαμε και απόψε, αυτήν την όμορφη νύκτα τού Θεού και του Αγίου Νικολάου, πέριξ του αγίου Του λειψάνου.

Όλα μάς τα δηλώνει ο Θεός, «τα άδηλα και τα κρύφια» της ζωής Του και της σοφίας Του. Και είναι αφή εμπειρίας, ότι **τα βαθύτερά Του ο Θεός εν Πνεύματι Αγίω διά των Αγίων μας τα φανερώνει**, κατά την νύκτα ιδιαιτέρως. Δι' αυτό οι μοναχοί αγαπούν την νύκτα και την χαίρονται όταν αγρυπνούν και προσεύχονται.**Ο Άγιος ζων διαρκώς εθαυματούργει. Αλλά τα ίδια και όμοια θαύματα τα ενεργεί και το άγιον Λείψανον αυτού**. Ημείς δε γνωρίζομεν, ότι ο Άγιος που μετεφέρθη εις το Μπάρι και αυτό το οποίον εναπομένει εις ημάς, είναι τι το επίγειον, αλλά είναι, δυνάμεθα να είπωμεν, και Θεός επίγειος. Είναι Θεός επίγειος, Θεός δρων εν μέσω ημών, απτός και θεωρητός, του Θεού σκηνώσαντος εν αυτώ, άρα εν μέσω ημών, ώστε δι' ημάς **η απτότης τού λειψάνου να μας παρέχη τους καρπούς της μεθέξεως του Θεού**, όστις, αυτός, αναφής και αμέθεκτος, καθίσταται τόσον ιδικός μας.

Το σεπτόν Λείψανον μας δηλοί όλα ταύτα. Αυτός ο πρεσβύτερος αδελφός μας, ο Άγιος Νικόλαος, συμμερίζεται κατά χάριν ιδιότητας του Θεού και τας επιμερίζει εις ημάς. Απήλθεν από την ζωήν αυτήν χωρίς να την καταλείψη, όπως κάποτε άφησεν τους ουρανίους κόλπους ο Υιός του Θεού προς χάριν μας, διά να σκηνώση ανάμεσά μας, χωρίς όμως να εγκαταλείψη εκείνους. Είναι ο Άγιος ένας πρωτότοκος αδελφός μας επί γης, και εν ταυτώ ένας προγενέστερος, ένας προπομπός μας εις τους ουρανούς, ίνα εν παρρησία ομιλή εκεί δι' ημάς.

Δηλοί, λοιπόν, Αυτός περί ημών εις τον Θεόν. Δηλοί, μας παριστά εις τον Θεόν, τον κάθε ένα μας. Και επομένως, βλέπετε, όλη μας αυτή η νύκτα, όλη μας η σχέσις με τον Άγιον δεν ήτο σχέσις απλώς μετ' αυτού, αλλά σχέσις με τον Ζητούμενον, τον θαυμαστόν εν τοις Αγίοις αυτού. Τελικώς, λοιπόν, εν τω Αγίω και παρά τω Αγίω είναι κάτι άλλο, αυτό που λείπει από τον κόσμον και το απολαμβάνομεν ημείς οι μοναχοί δυνατά και αισθαντικά διά μέσου των δυνατοτήτων που μας χαρίζει η Εκκλησία μας. Εξαποστέλλει ο Θεός το Φως Του, εξαποστέλλει την αλήθειαν Του διά μέσου του Αγίου, εξαποστέλλει ο Θεός τα μύχια της καρδίας Του, δίδει ό,τι έχει Αυτός εις ημάς, διά να μη στερηθώμεν εν ουδενί και να μη είμεθα «ήσσόν πως» από τον Άγιον. Ο Άγιος, συνημμένος με το Πνεύμα το Άγιον, γινώσκει τον Θεόν, αφού το Πνεύμα ερευνά τα του Θεού. Ηνωμένος τω Πνεύματι, έχει, αναλογικώς, την

εμπειρίαν τού Αγίου Πνεύματος εκ των Πατρικών κόλπων, εξ ων εκπορεύεται, έχει την εμπειρίαν εκ του Υιού μεθ’ ού ζη και δι’ ού αποστέλλεται.

Και αυτήν την εμπειρίαν την προσκτά, την απορροφά το θεουργημένον Λείψανον, καθώς **απερρόφησε την Χάριν' και, συν τη Χάριτι, γίνεται μέτοχον δωρημάτων, άτινα τα μεταδίδει εις ημάς**. Έτσι μυσταγωγούμεθα ημείς ανεπαισθήτως, αλλά αληθινώς, εν τοις θείοις πράγμασιν. Αι εμπειρίαι τού Λειψάνου, αι εμπειρίαι τουτέστιν του Πνεύματος, η γνώσις τού Υιού περί του Πατρός, όλα αυτά γίνονται σχετικώς ιδικαί μας θεολογικαί κτήσεις. **Η κοινωνία μας μετά του Αγίου, διά του Λειψάνου του, γίνεται κοινωνία μας με την παναγίαν Τριάδα**. Ούτως, όσον πτωχοί και μικροί και αν είμεθα, γνωρίζομεν, ότι τα πρόσωπά μας τα πενιχρά, αι υποστάσεις μας αι πάμπτωχοι και αμαρτωλαί, είναι, τελικώς, υποστάσεις ευρημέναι και ευρισκόμεναι μέσα εις το Λείψανον και μέσα εις τον Θεόν! Είμεθα πένητες, είμεθα ταπεινοί, είμεθα αχρείοι' αλλά είμεθα και μεγαλειότατοι, εφ’ όσον λαμβάνομεν τοιαύτας «μετοχάς». Τι δώρον μας κάνει ο Κύριος, θέτων την ζωήν των μοναχών συνεχώς μέσα εις τοιαύτας μεγάλας - απολαύσεις! Δεν υπάρχει κανείς που να φθάνη να συλλάβη το μεγαλείον αυτό, μόνον δύναται να το γεύεται, καθώς και δεν κατανοούμεν απόλυτα την έννοιαν των Μυστηρίων, όσους κι αν δίδωμεν ορισμούς, αλλά απολαμβάνομεν τας δωρεάς των Μυστηρίων.

Διελέχθημεν λοιπόν, αδελφοί, με τον Θεόν, εμάθαμεν διά τον Θεόν, εγνωρίσαμεν τον Θεόν, πάλιν, σήμερα, και θα μας ξαναπληροφορήσει και θα μας προσθέση ο Άγιος. Να, που **διελάλησε τον Θεόν και μας κάνει και ημάς με την σειρά μας, ούτω πως, διαλαλητάς τού Θεού. Ημείς ζώμεν τας θλίψεις μας, ζώμεν την σκληράδα τής καρδιάς μας, όμως συν τούτοις πάσιν, και εκείνα θεϊκά μερίδια ιδικά μας είναι, καθώς και αυτά. Αυτά μεν από την βούλησίν μας και τας αδυναμίας μας, εκείνα δε από την βούλησιν και την αγάπην τού Θεού.**

Κατά την παρούσαν Πεντηκοστήν διά πόσων υποδειγμάτων δεν μας επαιδαγώγησεν η Εκκλησία εις αυτό!

Άπιστος απεκλήθη ο Απόστολος Θωμάς, αλλά κατηξιώθη να ομολογήση την πιστότητά του και την πίστιν του εις τον Θεόν, να διαλαλήση την Θεότητα του Χριστού. Ήτο καχεκτικός, θα ελέγαμεν, εις την φύσιν του, εύκολα έχανε το θάρρος του και την υπομονήν του, δύσκολα ένοιωθε χαράν μπροστά εις τον Χριστόν. Και όμως, εις αυτόν είπε: «έλα βάλε το χέρι σου, δες με τα μάτια σου». **Πόσες φορές εις ημάς λέγει ο Θεός «βάλε τα χέρια σου» και θέτει ο ίδιος τας χείρας μας εις τους τύπους τούς δικούς του, ο Χριστός.**

Εν συνεχεία, τα γύναια εκείνα, εκ φύσεως αδύνατα, έλαβον την προσωνυμίαν των

Μυροφόρων. **Την αδυναμίαν των εχρησιμοποίησεν ο Θεός διά να φανερώση την δύναμιν τής Αναστάσεως και να την καταγγείλη εις τους Μαθητάς και Αποστόλους**. Κατόπιν είδαμεν ένα **παράλυτον**. Ο παράλυτος είχε μήπως την δύναμιν της ψυχικής και σωματικής ιάσεως; Ή η δεξαμενή εκείνη του ύδατος; Ή μήπως ο Άγγελος που κατέβαινε και ετάρασσε το ύδωρ; Πέραν της ταραχής τού ύδατος δεν είχε καμμίαν άλλην συμβολήν. Μόνον Αυτός, ο αόρατος Θεός, ήτο που τα ενήργει όλα. Ο Χριστός, ο φαινόμενος ψιλός άνθρωπος, αυτός μετέστρεψε τον παράλυτον εις εξαγγελέα τής Χάριτος. Και, εν συνεχεία, χθες, μία **πόρνη** γυναίκα, πεντάπορνη, **η Σαμαρείτις, διησθάνθη το μυστήριον του Χριστού και το διεβίβασεν εις ένα λαόν**, ο οποίος ουδέποτε εδέχετο τον λαόν τού Ισραήλ. Την επομένην Κυριακήν θα ίδωμεν τον **τυφλόν**, ο οποίος κι αυτός θα γίνη διαλαλητής τού Υιού τού Θεού, διότι οι οφθαλμοί του μεν είδον τον υλικόν κόσμον, **η ψυχή του όμως ανεγνώρισε το μυστήριον της Θεότητος.**

Προχωρώντας προς το τέλος τής Πεντηκοστής, ο ίδιος ο Χριστός, κατά την Κυριακήν των αγίων Πατέρων, διά της ωραιοτάτης προσευχής Του προς τον Πατέρα, θα ομιλήση περί ημών απ' ευθείας, ως ο **αιώνιος μεσίτης των καρδιών μας, εις το διηνεκές έχων τας χείρας Του υψωμένας υπέρ ημών**.

Ούτω κατάγονται και φθάνουν μέχρις ημών τα πλαστουργικά και σωστικά χέρια τού Θεού και το φωτιστικόν Πνεύμα διά μυρίων θείων μεθοδιών και διά των Αγίων και των Θεοσήμων προσκυνητών λειψάνων. Και αύθις αναβαίνουν προς τον Πατέρα και μας ενώνουν ωσεί πυρικαύστους μαζί με τους θρόνους και τας Κυριότητας, μαζί με τους Αρχαγγέλους και τους Αγγέλους, μαζί με τας Δυνάμεις, μαζί με τα Χερουβείμ και τα Σεραφείμ, διά να οικειοποιούμεθα την γνώσιν των Χερουβείμ, την δύναμιν των Σεραφείμ, το ηγεμονικόν των Αρχαγγέλων, το γρήγορον των Αγγέλων, τον θρίαμβον των θρόνων.

Διά λειψάνων, δι' Αγίων, διά στοιχείων, διά συμβόλων, διά προσευχών, διά πάντων μας δίδει και επιπροσθέτει ο Θεός κάθε ημέραν, μας έδωσε και σήμερα. Ευχαριστήσωμεν τω Κυρίω.

Εύχεσθε, λοιπόν, άγιε Γέροντα, να κατανοήσωμεν πόσον ο Κύριος μας ντελαλίζει εις τον Πατέρα Του, ώστε να καθιστώμεν εαυτούς φερέφωνα της ιδικής Του φωνής, βουλήσεως και επιθυμίας, μιμητάς τού πάθους Του, μάκτρα τής αγιότητός Του, επιστολάς τών λόγων Του, κάτοπτρα της δόξης Του.

(Πηγή: Περιοδικό Ιεράς Μονής Γρηγορίου Αγίου Όρους "Ο ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ", τ. 11, 1986. Ψηφιακή επεξεργασία: alopsis.gr*)*